

Predmet C-71/21

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

4. veljače 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Sofiyski gradski sad (Bugarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

4. veljače 2021.

Tražena osoba:

KT

Državno odvjetništvo:

Sofiyska gradska prokuratura

Predmet glavnog postupka

Glavni postupak pokrenut je po zahtjevu za izvršenje uhidbenog naloga izdanog na temelju Sporazuma između Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o postupku predaje između država članica Europske unije i Islanda i Norveške.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. stavaka 2. i 3. Sporazuma između Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o postupku predaje između država članica Europske unije i Islanda i Norveške, članka 21. stavka 1. i članka 67. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i članka 6. te članka 45. stavka 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Zahtjev se odnosi na slučaj u kojem je povodom zahtjeva za izvršenje uhidbenog naloga izdanog na temelju navedenog sporazuma država članica odbila predaju tražene osobe, ta je osoba potom preselila u drugu državu članicu, kojoj je zatim protiv te osobe upućen novi uhidbeni nalog u svrhu kaznenog progona u

istoj stvari. Sud koji je uputio zahtjev traži da se o zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom postupku u skladu s člankom 107. Poslovnika Suda.

Prethodna pitanja

1. Dopuštaju li odredbe članka 1. stavka 2. i stavka 3. Sporazuma između Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o postupku predaje između država članica Europske unije i Islanda i Norveške izdavanje novog uhidbenog naloga u svrhu kaznenog progona u istoj stvari protiv osobe čiju je predaju država članica Europske Unije odbila na temelju članka 1. stavka 3. tog sporazuma u vezi s člankom 6. Ugovora o Europskoj uniji i člankom 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda?

2. Dopuštaju li odredbe članka 1. stavka 3. Sporazuma između Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o postupku predaje između država članica Europske unije i Islanda i Norveške kao i članak 21. stavak 1. i članak 67. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te članak 6. i članak 45. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima da država članica, kojoj je upućen uhidbeni nalog, još jednom odluči u stvari u kojoj je druga država članica odbila predaju iste osobe u svrhu kaznenog progona u istoj stvari, nakon što je tražena osoba iskoristila svoje pravo na slobodno kretanje te je iz države, u kojoj je odbijena predaja, preselila u državu kojoj je upućen novi uhidbeni nalog?

Navedene odredbe prava Unije i sudska praksa Suda Europske unije

Članak 1. stavci 2. i 3. Sporazuma između Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o postupku predaje između država članica Europske unije i Islanda i Norveške

Članak 6. Ugovora o Europskoj uniji

Članak 21. stavak 1. i članak 67. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

Članak 6. i članak 45. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima

Presuda Suda od 2. travnja 2020., Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262

Presuda Suda od 25. srpnja 2018., AY (uhidbeni nalog – svjedok), C-268/17, EU:C:2018:602

Navedene nacionalne odredbe

Članak 4. stavak 1. za ekstradicijata i evropejskata zapoved za arest (Zakon o izručenju i europskom uhidbenom nalogu)

Kratak prikaz činjenica i postupka

- 1 Postupak pred sudom koji je uputio zahtjev pokrenut je na zahtjev Sofijske gradske prokurature (Državno odvjetništvo u Sofiji, Bugarska) radi izvršenja uhidbenog naloga protiv osobe KT, koja ima bugarsko državljanstvo i državljanstvo Sjedinjenih Američkih Država. Navedeni uhidbeni nalog izdalo je 12. ožujka 2020. Regionalno državno odvjetništvo u Hordlandu (Norveška) (u daljnjem tekstu: uhidbeni nalog od 12. ožujka 2020.). Tim se uhidbenim nalogom traži predaja osobe KT u svrhu kaznenog postupka koji se protiv njega vodi zbog optužbe da je više puta počinio prevaru na štetu norveškog sustava socijalne sigurnosti. U tom je postupku osim osobe KT i drugih osoba, optužena i njegova bivša partnerica, norveška državljanka. Osoba KT i njegova partnerica zajedno su živjeli u izvanbračnoj zajednici i imaju dvoje djece rođene tijekom njihova zajedničkog života.
- 2 U navedenom kaznenom postupku u Norveškoj izdan je uhidbeni nalog protiv osobe KT. Dana 26. srpnja 2018. raspisana je potraga za njim u Schengenskom informacijskom sustavu. U srpnju 2019. predana je optužnica prvostupanjskom sudu u Bergenu (Norveška). U odsutnosti osobe KT, taj je sud osudio neke od drugih optuženih osoba, među njima i njegovu bivšu partnericu.
- 3 Dana 25. studenoga 2019. osoba KT uhićena je u Poljskoj na temelju potrage koju su norveška tijela raspisala u Schengenskom informacijskom sustavu. Nakon obavijesti o njegovu uhićenju, norveško državno odvjetništvo izdalo je 27. studenoga 2019. uhidbeni nalog (u daljnjem tekstu: uhidbeni nalog od 27. studenoga 2019.) na temelju Sporazuma između Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o postupku predaje između država članica Europske unije i Islanda i Norveške (u daljnjem tekstu: Sporazum o postupku predaje). Presudom donesenom u postupku o izvršenju uhidbenog naloga od 15. siječnja 2020., Okružni sud u Varšavi (Poljska) odbio je predaju osobe KT.
- 4 U svrhu obrazloženja tog odbijanja, Okružni sud u Varšavi pozvao se na članak 1. stavak 3. Sporazuma o postupku predaje, koji upućuje na članak 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). Taj je sud smatrao dokazanim da između osobe KT i njegove bivše partnerice postoji dugotrajan sukob zbog roditeljske skrbi nad oba zajednička djeteta, pri čemu su u provedenim sudskim postupcima između dvaju bivših partnera donesene odluke bugarskih sudova kojima je roditeljska skrb u Bugarskoj prenesena na osobu KT. Okružni sud u Varšavi smatrao je da eventualna predaja osobe KT norveškim tijelima vodi povredi članka 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLJP) jer, s jedne strane, bivša partnerica osobe KT izdržava kaznu zatvora na koju je osuđena u kaznenom postupku u Norveškoj, i, s druge strane, osobu KT bi se nakon njezine predaje trebalo zadržati u istražnom zatvoru; to bi imalo za posljedicu da bi se djecu trebalo zbrinuti u udomiteljskoj obitelji, što bi pak dovelo do konačnog prekida odnosa s njima. Prema shvaćanju tog suda, norveška bi tijela mogla, čak i ako ne dođe do predaje osobe KT tim tijelima, koristiti druge oblike međunarodne suradnje s Bugarskom u svrhu kaznenog progona koji provode.

- 5 Državno odvjetništvo pobijalo je presudu Okružnog suda u Varšavi, kojom je odbijena predaja osobe KT, pred Žalbenim sudom u Varšavi koji je presudom od 24. veljače 2020. tu žalbu odbio. Rješenjem od 6. ožujka 2020., Okružni sud u Varšavi ukinuo je ograničavajuće mjere izrečene tijekom postupka zaključenog u Poljskoj.
- 6 Dana 10. ožujka 2020. osoba KT ponovno je uhićena pri svojem povratku u Bugarsku na temelju potrage raspisane u Schengenskom informacijskom sustavu. Nakon što su bugarska tijela obavijestila norveška tijela o uhićenju, Regionalno državno odvjetništvo u Hordlandu (Norveška) izdalo je uhiđbeni nalog od 12. ožujka 2020. Tim uhiđbenim nalogom zatražena je predaja osobe KT u svrhu provođenja istog kaznenog postupka u Norveškoj, u čiju je svrhu već bio izdan uhiđbeni nalog od 27. studenoga 2019. dostavljen Poljskoj, čije je izvršenje Okružni sud u Varšavi odbio.
- 7 Dana 19. ožujka 2020. protiv osobe KT određena je mjera „Prijava” koja ga je obvezala na to da ne smije napustiti svoje boravište bez odobrenja odgovarajućeg tijela. Osim toga, izrečena mu je zabrana napuštanja Republike Bugarske. Norveška su tijela obavijestila sud koji je uputio zahtjev da će se rasprava u postupku protiv osobe KT zbog zdravstvene krize prouzročene bolešću COVID-19 pred prvostupanjskim sudom u Bergenu održati najranije u listopadu 2020., zbog čega njegova predaja Norveškoj nije potrebna prije rujna 2020. Istodobno se odužio predmetni postupak pred sudom koji je uputio zahtjev jer je osoba KT u razdoblju između travnja i srpnja 2020. više puta zatražila pomoć zdravstvenih ustanova radi liječenja. U medicinskom vještačenju, koje je u spis dostavljeno u listopadu 2020., utvrđeno je da je njegovo zdravstveno stanje ozbiljno narušeno i ugroženo uslijed ponovnog hitnog slučaja tromboembolije (stvaranje krvnog ugruška u veni koji dovodi do njezina začepljenja), čime se ta osoba ubraja u skupinu osoba s najvećim rizikom u slučaju eventualne zaraze bolešću COVID-19. Budući da njezino zdravstveno stanje nije dopustilo putovanje od Schumena, gdje ona boravi, do Sofije, osoba KT sudjelovala je na obje sudske rasprave suda koji je uputio zahtjev putem videokonferencije, održane u prosincu 2020., odnosno u veljači 2021.

Kratki prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 8 Sud koji je uputio zahtjev smatra da je za odluku u glavnom postupku potrebno tumačenje odredaba prava Unije navedenih u prethodnim pitanjima. Taj se sud pita, postoje li u skladu s tim odredbama prepreke za izvršenje uhiđbenog naloga od 12. ožujka 2020., koje proizlaze iz odbijanja izvršenja uhiđbenog naloga od 27. studenoga 2019., koji je izdalo isto tijelo protiv iste osobe u svrhu njezine predaje za potrebe provedbe istog kaznenog postupka.
- 9 U skladu s člankom 1. stavkom 3. Sporazuma o postupku predaje, moraju se poštovati temeljna prava i temeljna pravna načela iz EKLJP-a, ili u slučaju izvršenja od strane pravosudnih tijela države članice, načela iz članka 6. UEU-a.

Na toj je osnovi Okružni sud u Varšavi odbio izvršenje uhidbenog naloga od 27. studenoga 2019. zbog moguće povrede prava na poštovanje obiteljskog života u skladu s člankom 8. EKLJP-a. Sud koji je uputio zahtjev upućuje na to da činjenične okolnosti koje su dovele do primjene članka 8. [EKLJP-a] u trenutku odluke kojom se upućuje zahtjev i dalje postoje jer osoba KT u Bugarskoj odgaja svoja oba djeteta rođena za vrijeme trajanja zajedničkog život s njegovom bivšom partnericom.

- 10 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se sudska praksa Suda u pogledu tumačenja Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14., u daljnjem tekstu: Okvirna odluka 2002/584) može odgovarajuće primijeniti na tumačenje Sporazuma o postupku predaje jer je potonji sastavni dio pravnog poretka Unije (u tom smislu vidjeti presudu od 2. travnja 2020., Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, t. 49.) te su, k tomu, odredbe Sporazuma o postupku predaje vrlo slične odgovarajućim odredbama Okvirne odluke 2002/584 (presuda od 2. travnja 2020., Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, t. 74.).
- 11 Tako je Sud u presudi od 25. srpnja 2018., AY (C-268/17, EU:C:2018:602), presudio da nema prepreke za izdavanje više europskih uhidbenih naloga protiv iste osobe u istom kaznenom postupku. Međutim, sud koji je uputio zahtjev smatra da se činjenične okolnosti i pravna razmatranja u postupku u kojem je donesena navedena presuda razlikuju od onih u glavnom postupku. U slučaju na kojem se temelji predmet C-268/2017 prvi europski uhidbeni nalog bio je izdan u okviru istrage, a drugi u svrhu provedbe sudskog postupka protiv tražene osobe. Suprotno tomu, u ovom su glavnom postupku oba uhidbena naloga (od 27. studenoga 2019. i od 12. ožujka 2020.) izdana u istoj fazi kaznenog postupka, točnije u sudskoj fazi, nakon što je optužnica u srpnju 2019. podnesena prvostupanjskom sudu u Bergenu.
- 12 Nadalje, Sud se u presudi od 25. srpnja 2018., AY (C-268/17, EU:C:2018:602), poziva na članak 1. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584 koji obvezuje države članice da izvršavaju svaki europski uhidbeni nalog koji im je upućen. Sud koji je uputio zahtjev, međutim, napominje da Sporazum o postupku predaje ne sadržava takvu odredbu za ugovorne stranke. S obzirom na te okolnosti, postavlja se pitanje može li se smatrati da postoji takva obveza ugovornih stranaka.
- 13 Sud koji je uputio zahtjev traži utvrđenje, obvezuje li odluka o odbijanju izvršenja uhidbenog naloga koju je donio sud države članice, koja se temelji na stavku 3. navedenog članka 1. [Sporazuma] u vezi s člankom 6. UEU-a i člankom 8. EKLJP-a, u skladu s člankom 1. stavkom 2. Sporazuma o postupku predaje druge države članice kao i Norvešku i Island zbog njihovih uzajamnih obveza iz tog sporazuma. Taj sud upućuje na činjenicu da je Okružni sud u Varšavi odbijanje izvršenja uhidbenog naloga od 27. studenoga 2019. obrazložio načelima ugrađenim u EKLJP koja su zajednička svim državama članicama.

- 14 Iz navedenih razmatranja sud koji je uputio zahtjev izvodi osobito pitanje, je li dopušteno da sud države članice povodom sljedećeg uhidbenog naloga izdanog na temelju Sporazuma o postupku predaje u istoj fazi kaznenog postupka u toj stvari još jednom odluči o predaji tražene osobe koju je već odbio sud druge države članice, ako to odbijanje počiva na načelima koja obvezuju sve države članice Unije, koje u skladu s člankom 67. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) čine područje slobode, sigurnosti i pravde.
- 15 Sa stajališta suda koji je uputio zahtjev, odgovor na to pitanje bitan je da bi se pojasnilo, može li osoba, koja se traži uhidbenim nalogom izdanim na temelju Sporazuma o postupku predaje, iskoristiti svoje pravo na slobodno kretanje u skladu s člankom 21. stavkom 1. UFEU-a, svoje pravo na slobodu i sigurnost u skladu s člankom 6. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i svoje pravo na slobodu kretanja u skladu s člankom 45. Povelje, nakon što je sud države članice odbio izvršenje uhidbenog naloga o kojem je riječ. O takvom je slučaju riječ u glavnom postupku jer je osoba KT, nakon što je Okružni sud u Varšavi odbio izvršenje uhidbenog naloga od 27. studenoga 2019., iskoristila svoje pravo na slobodno kretanje te se vratila u Bugarsku, gdje je ponovno uhićena, pri čemu je to ponovno uhićenje dovelo do izdavanja uhidbenog naloga od 12. ožujka 2020.
- 16 U pogledu zahtjeva za provedbu hitnog prethodnog postupka u skladu s člankom 107. Poslovnika Suda, sud koji je uputio zahtjev upućuje na to da zahtjev za prethodnu odluku otvara pitanja koja se tiču područja iz Glave V. trećeg dijela UFEU-a. Taj sud napominje da nisu bili poštovani rokovi predviđeni člankom 20. Sporazuma o postupku predaje. To se zasniva kako na nemogućnosti provođenja rasprave u postupku protiv osobe KT prije listopada 2020., što su norveška tijela izričito navela, tako i na pogoršanju zdravstvenog stanja osobe KT. U trenutku upućivanja zahtjeva za prethodnu odluku navedene prepreke više ne postoje.
- 17 Sud koji je uputio zahtjev upućuje na to da osoba KT nije zadržana, ali su njegova prava na slobodno kretanje itekako ograničena zbog mjere „Prijava” koja mu je izrečena. Osim toga, izrečena mu je i zabrana napuštanja Republike Bugarske. Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, navedene okolnosti, među kojima je i pogoršano zdravstveno stanje osobe KT, obrazlažu potrebu hitnog postupanja.